

Erfaringer med tværgående implementering på hjemløshedsområdet: Dilemmaer og data

Elizabeth Høiriis Thorsen / Karen Margrethe Korsholm

15 maj 2025

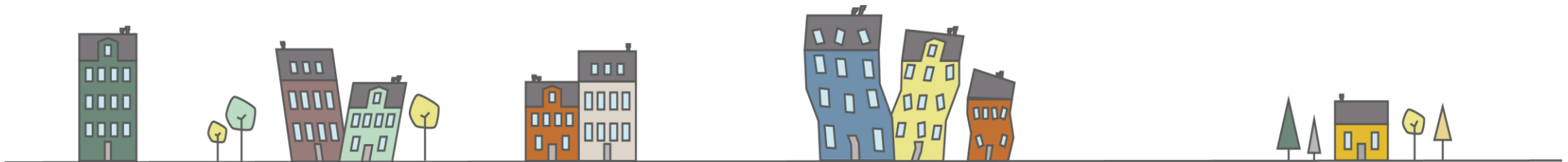
Borgere i hjemløshed

Målgruppen

Housing First-tilgangen

Passende bolig med rette støtte
(CTI, ICM, ACT)

Borgerens håb, ønsker og drømme

Udfordringsbillede før reformen

- Arbejdet med Housing First-tilgangen siden 2009
- 70 pct. af de borgere som bor på herberg eller forsorgshjem er klar til at flytte ud – men passende bolig mangler.
- 8% af borgere i hjemløshed tilbydes en indsats Housing First-tilgang
- Kun 28% af borgere i hjemløshed har en handleplan jf serviceloven.

Reformen

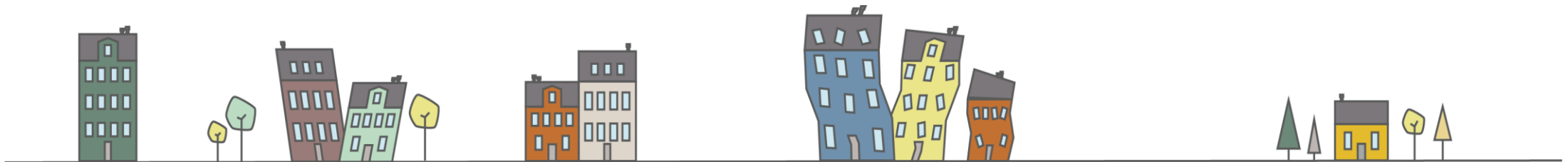
- Aftalt oktober 2021, trådte i kraft oktober 2023

Formål:

- Reducere antallet af borgere i hjemløshed og afskaffelse af langvarig hjemløshed (og udbredelse af Housing First-tilgangen)

Centrale greb:

- Opdatering af lovgivning – både ift det sociale område og boligområdet
- Økonomisk incitament

”Centrale greb”

Lovgivningen blev ændret:

Social:

→ Housing First-tilgangen og de specialiserede støttemetoder skrevet ind i serviceloven

Bolig

→ Udnyttelse af eksisterende boliger og nybyg

Økonomisk incitament

→ Ændrede refusionsregler

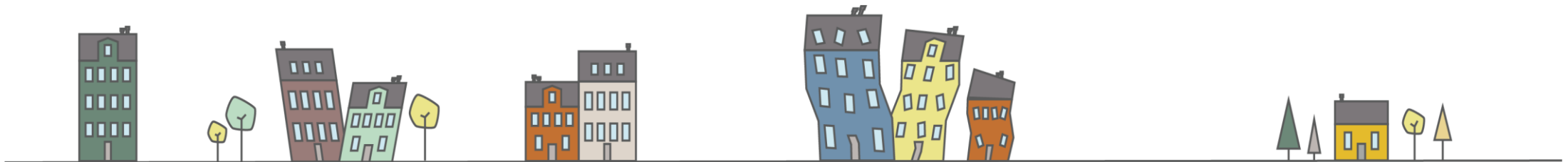
Dilemmaer

Strukturelle udfordringer

Hvad sker der i samarbejdet mellem kommune og boform (lovgivningens vægtlægning)

Økonomiske incitamenter – fordele og ulemper

Implementering af støttemetoder

Refleksion 2 og 2

Har I erfaringer med at nogle greb, som skulle fremme en bestemt indsats eller tilgang, i virkeligheden blev en barriere for andre indsatser eller tilgange?

Hvilke strategier eller løsninger har I haft succes med, når det handler om at navigere eller afhjælpe sådanne udfordringer?

Anvendelse af data i tværgående implementering

Tre centrale fokuspunkter i arbejdet med data på hjemløshedsområdet

- Datadrevet beslutningstagning
- Tværgående dataindsamling og -analyse
- Visualisering og kommunikation

Forskellige situationer af hjemløshed

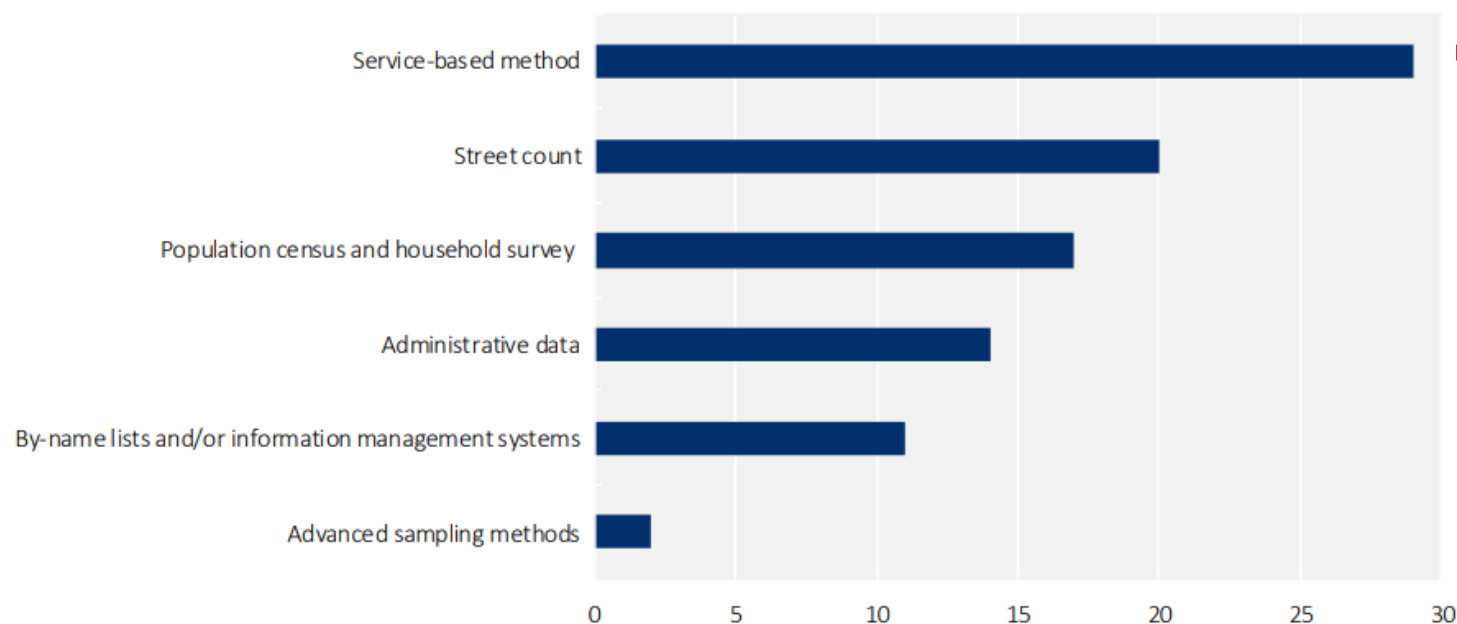
Borgere i hjemløshed kan opdeles i følgende konkrete situationer for hjemløshed:

- 1) Overnatter på **gaden**, i trappeopgang, i et skur eller lignende
- 2) Overnatter på **natvarmestue/værested** med nødovernatning eller lignende
- 3) Overnatter på akut/midlertidigt botilbud som fx **herberger og forsorgshjem**
- 4) Opholder sig på **hotel**, vandrerhjem eller lignende på grund af hjemløshed
- 5) Bor midlertidigt og uden kontrakt hos familie, venner eller bekendte (**sofasover**)
- 6) Bor i **midlertidig udslusningsbolig** uden permanent kontrakt
- 7) Afsoner under **Kriminalforsorgen**, skal løslades inden for én måned og mangler en boligløsning
- 8) Opholder sig på **hospital/behandlingstilbud**, skal udskrives inden for én måned og mangler en boligløsning
- 9) **Andet** (der blandt andet dækker over personer, der overnatter i kolonihavehuse, campingvogne og lignende).

Kilde: *Hjemløshed i Danmark – national kortlægning*, Benjaminsen, L. (2024), VIVE

Hvordan opgøres hjemløshed i Danmark?

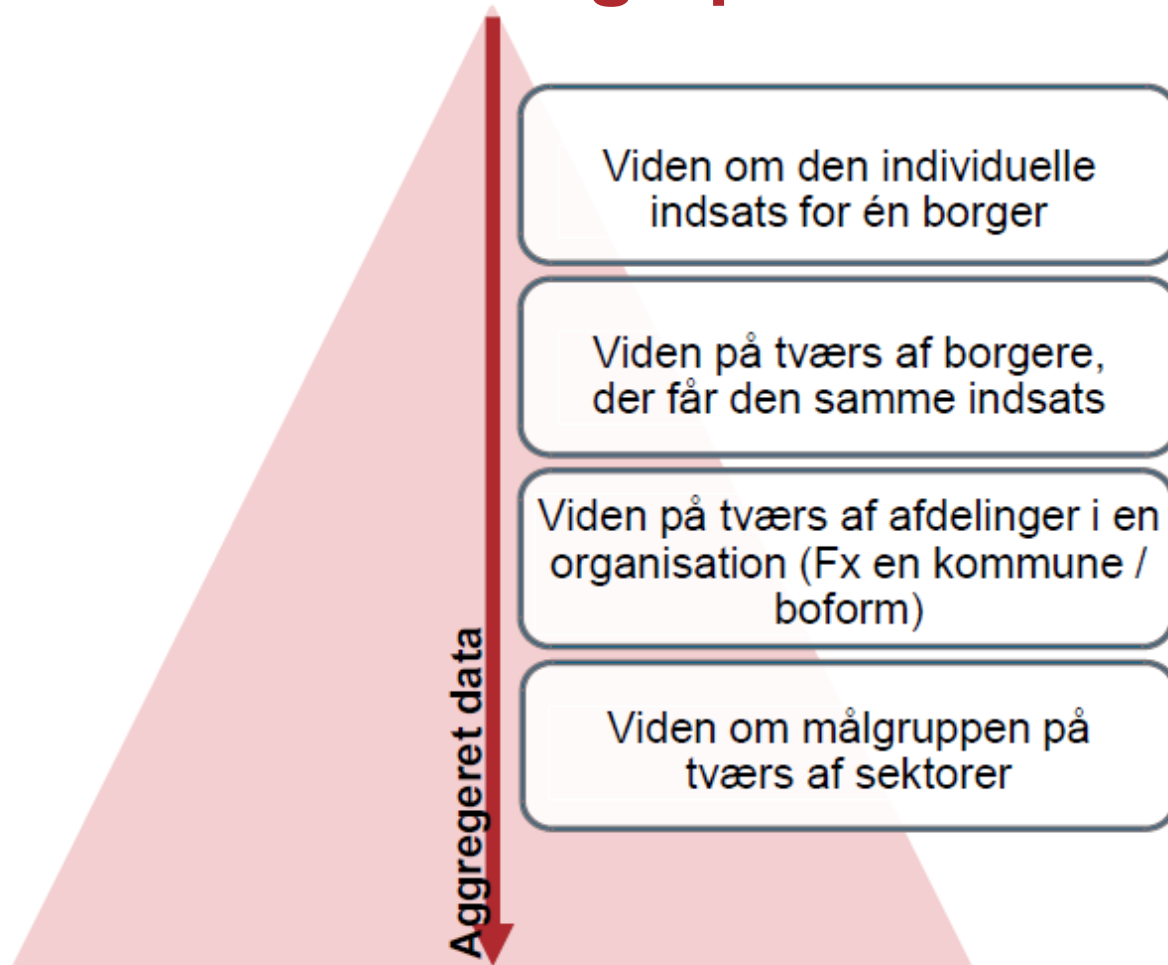
Number of OECD and EU countries using a given data collection approach, per their official homelessness statistics

Note: The figure reports the data collection approaches that underly the official homelessness statistics in OECD and EU countries; if a country relies on multiple approaches for its official statistics, all approaches are reflected in the figure.

Kilde: *OECD Monitoring framework to Measure Homelessness*, OECD (2025), OECD Publishing

Andre datakilder og opmærksomhed ved kombination af data

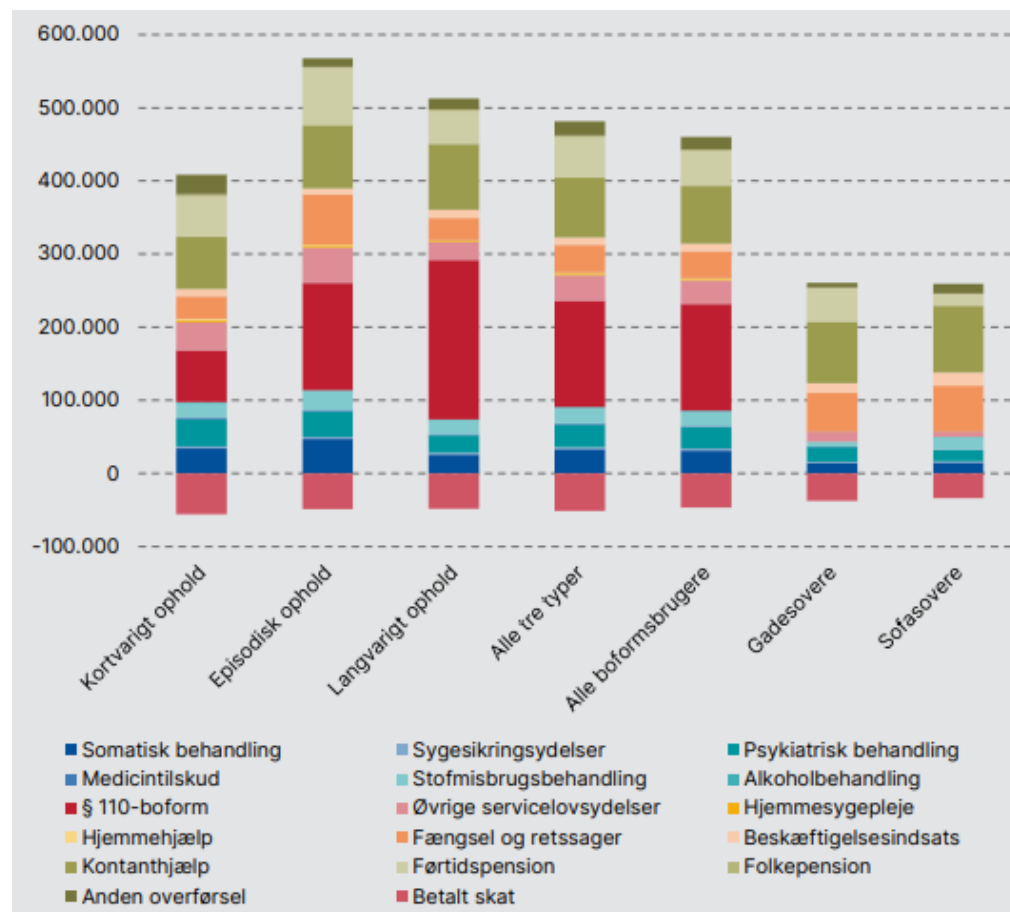

Danmarks Statistik om herberger og forsorgshjem
(Omfattede i 2023 knap 7.200 borgere)

Hjemløshed i Danmark – national kortlægning
(Omfattede i 2024 ca. 6.000 borgere i hjemløshed)

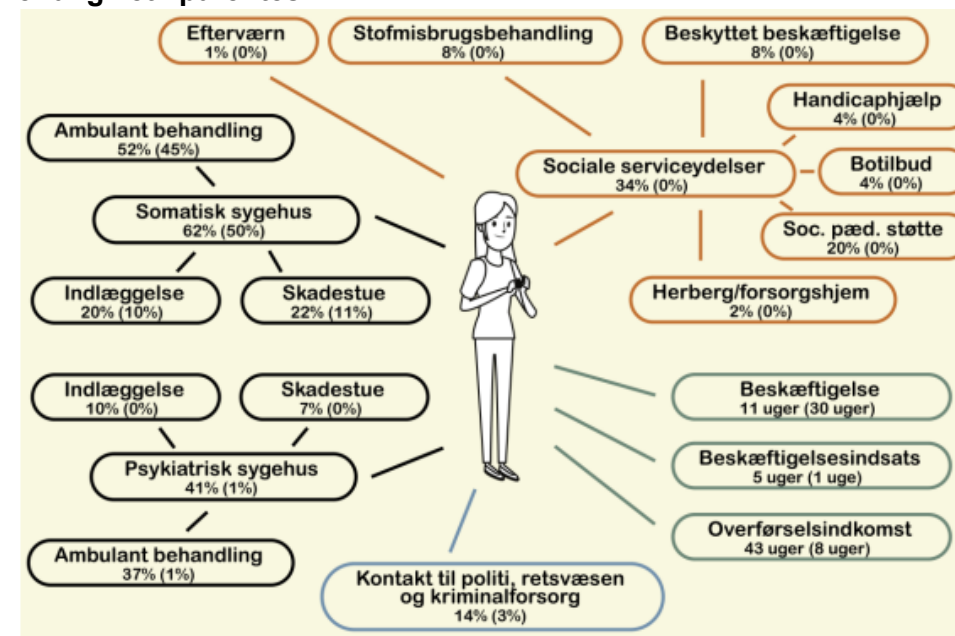
Eksempel: Kortlægning af målgruppens forbrug af indsatser og ydelser

Gennemsnitlige udgifter til indsatser pr. person, særligt for forskellige grupper af borgere i hjemløshed. Kroner.

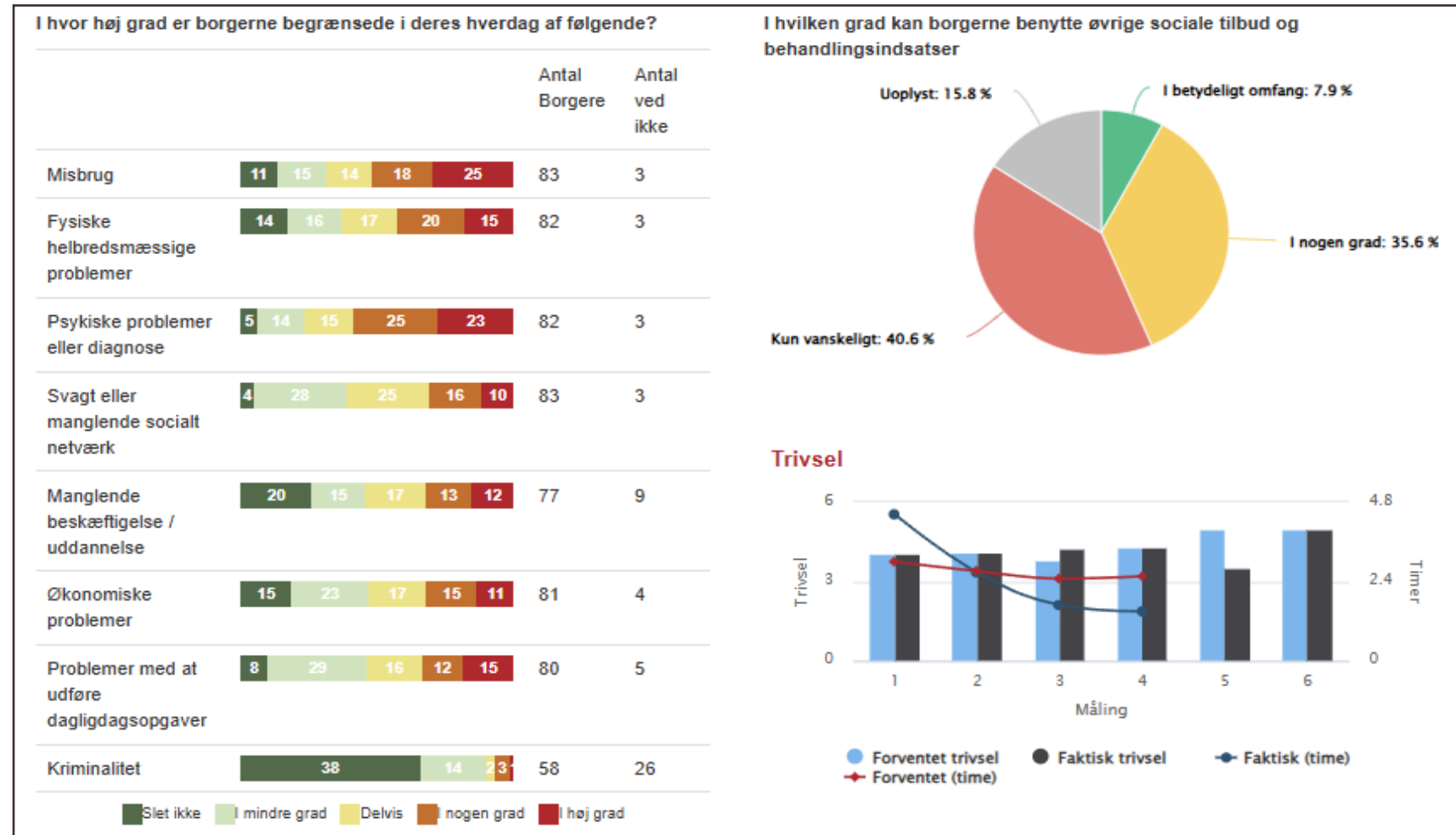
Kilde: *Brug af Velfærdssystemet blandt borgere i hjemløshed – en registerbaseret undersøgelse af brug af velfærdssystemets indsatser og ydelser blandt borgere i hjemløshed*, Benjaminsen, L. & Enemark, M.H. (2024), VIVE

Den gennemsnitlige borgers forbrug af ydelser og aktiviteter i 2020 for borgere i målgruppen for helhedsorienterede indsatser. Borgere udenfor målgruppen er angivet i parentes.

Kilde: *Seks kritiske succesfaktorer for implementering af helhedsorienteret indsats for udsatte voksne*, Social- og Boligstyrelsen (2023), Social- og Boligstyrelsen

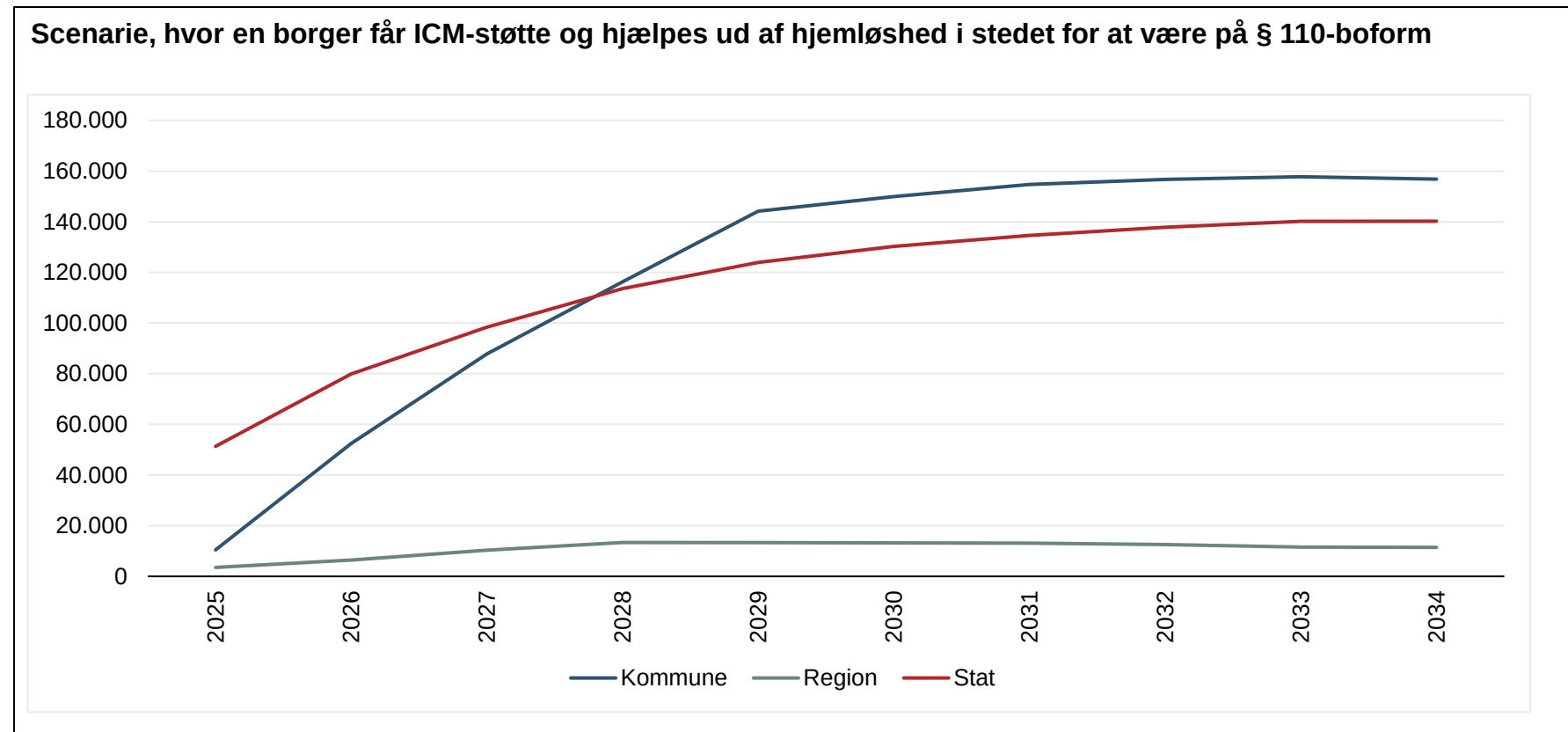
Eksempel: 'Ledelsesinfo' om målgruppens behov og indsatser

Kilde: Eksempel fra taskforcekommuner, *HjemløshedIT – Social- og Boligstyrelsens dokumentations og informationssystem*.

Social- og Boligstyrelsen

Eksempel: Investeringspotentiale (SØM)

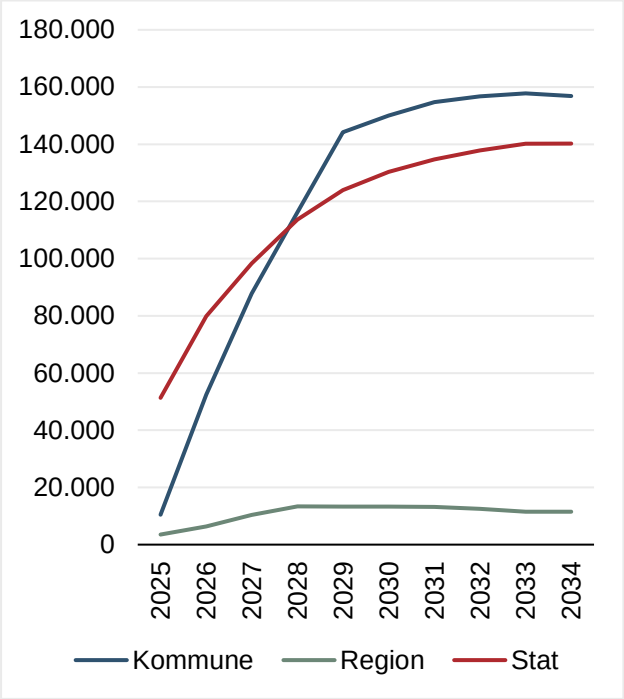
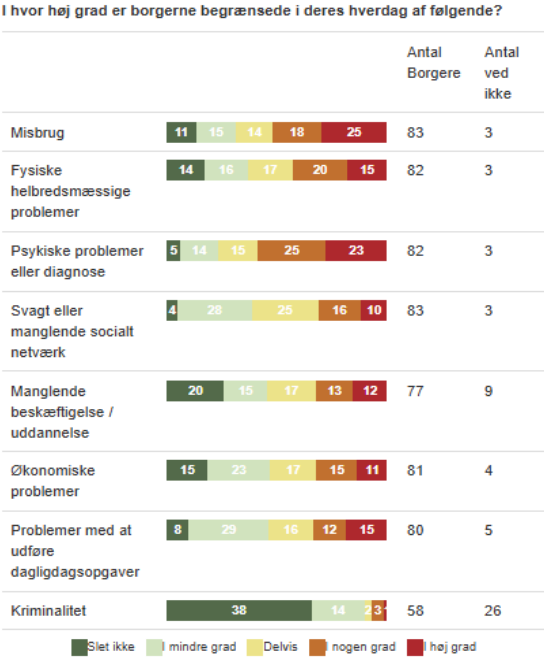
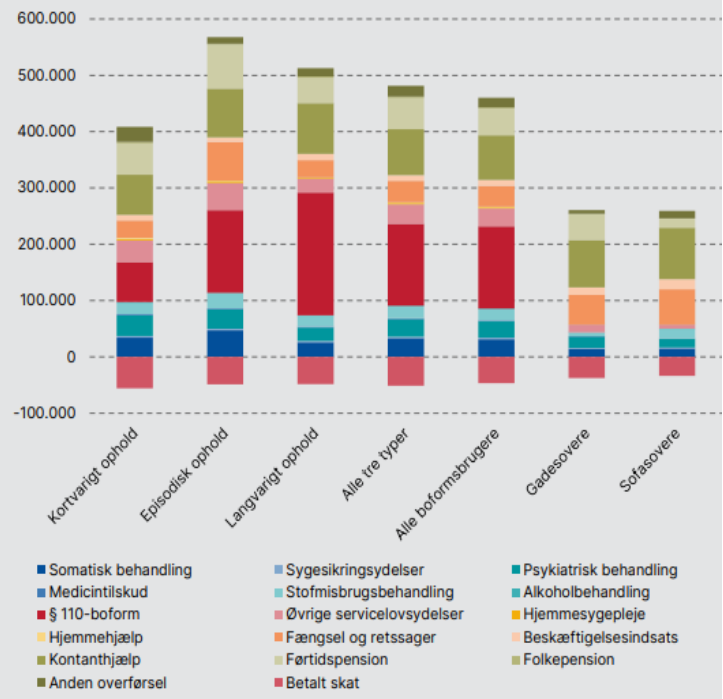
SØM-beregning viser det budget-økonomiske nettoresultat for det offentlige ved en social indsats. Nettoresultatet er summen af indsatsens omkostninger og de økonomiske konsekvenser over tid, som følger af den effekt indsatsen har på borgerne.

En SØM-beregning vil aldrig kunne stå alene, når der skal træffes beslutninger om investeringer i sociale indsatser. Sociale indsatser skal i høj grad også vurderes ud fra den progression og livskvalitet, der skabes for borgerne.

Læs mere og download SØM på <https://www.social.dk/>

Kilde: Eksempel fra SØM, *Social- og Boligstyrelsens Socialøkonomiske Investeringsmodel*, www.social.dk.

3 eksempler fra hjemløshedsområdet

Afsluttende bemærkning

6 kritiske succesfaktorer for en helhedsorienteret indsats for borgere med komplekse problemer

- Et tydeligt hvorfor helhedsorientering
- Strategisk forankret fælles mål
- Tydeligt organiserende rammer for arbejdet omkring borgeren
- Smidig og klar styringsramme
- Prioritering af faglige relationer
- Stærkt fagligt grundlag

Kilde: Seks kritiske succesfaktorer for implementering af helhedsorienteret indsats for udsatte voksne, Social- og Boligstyrelsen (2023)

Læs mere her:

Udgivelse: *Af rapportering 2024 fra det Nationale partnerskab mod hjemløshed til det politiske niveau, 2025*

www.social.dk: din indgang til at få indblik i udviklingen og tendenserne på socialområdet gennem data og aktuel socialfaglig viden, herunder SØM.